

- Literatura:** 1. **Bednarek A.**, 2022 – Biogazownia w Koczale – wzorcowy przykład GOZ. Rynek biogazu i biometanu 9 (90): 42-45. 2. **Bio-Industry** | Biogazownia rolnicza, ochrona środowiska i kompostownie; [Dostęp 23.03.2023]. 3. **Djekič I., Tomasevič I.**, 2016 – Environmental impacts of the meat chain – Current status and future perspectives. Trends in Food Science & Technology 54, 94-102. 4. **IFC – World Bank Group**, 2007 – Environmental, Health, and Safety Guidelines for Meat Processing, April 30, 7-24. 5. **JWE-BANSS** – leading slaughtering and meat processing systems (jwebanss.de); [Dostęp 23.03.2023]. 6. **Karcz H., Kozakiewicz A.**, 2007 – Sposób termicznej utylizacji odpadów zwierzęcych. Energetyka 11, 823-831. 7. **Komisja Europejska**. Zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich ograniczanie. Dokument referencyjny na temat najlepszych dostępnych technik w przemyśle spożywczym; https://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/BREF_spozy_2.pdf. 8. **Konieczny P., Uchman W.**, 1998 – Zakłady mięsne a środowisko naturalne, Wydawnictwo AR im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, 7-52. 9. **Kowalski Z., Krupa-Żuczek K.**, 2007 – A model of the meat waste management. Polish Journal of Chemical Technology 9(4): 91-97. 10. **Kwarciak-Kozłowska A., Mielczarek K., Bohdziewicz J.**, 2011 – Zastosowanie reaktora ASBR do oczyszczania ścieków z przemysłu mięsnego. Rocznik Ochrona Środowiska 13, 1891-1904. 11. **Li S., Ziara R.M., Dvorak B., Subbiah J.**, 2018 – Assessment of water and energy use at process level in the US beef packing industry: Case study in a typical US large-size plant. Journal of Food Process Engineering 41(8): e12919. 12. **Luostarinen S., Luste S., Sillanpää M.**, 2009 – Increased biogas production at wastewater treatment plants through co-digestion of sewage sludge with grease trap sludge from a meat processing plant. Bioresource Technology 100(1): 79-85. 13. **Mięso – Metalbud NOWICKI** (nowickifm.com); [Dostęp 23.03.2023]. 14. **Mroczek K., Kucharyk S., Rudy M., Mroczek J. R.**, 2019 – Możliwości zagospodarowania odpadów z przemysłu mięsnego w zgodzie z zasadami biogospodarki. Polish Journal for Sustainable Development 23(2): 73-80. 15. **Neryng A., Wojdalski J., Budny J., Kraśkowski E.**, 1990 – Energia i woda w przemyśle rolnospożywczym. WNT, Warszawa, 99-103, 184-189. 16. **Nunes J., Da Silva P.D., Andrade L.P., Domingues L., Gaspar P.D.**, 2016 – Energy assessment of the Portuguese meat industry. Energy Efficiency 9, 1163-1178. 17. **Pathare P.B., Roskilly A.P., Jagtap S.**, 2019 – Energy efficiency in meat processing. In Novel Technologies and Systems for Food Preservation (pp. 78-107). IGI Global. 18. **Rybarczyk A.**, 2022 – Systemy utylizacji i zagospodarowania biomasy z produkcji zwierzęcej. III Kongres Zootechniki Polskiej “Quo vadis zootechniko?”, Monografia. Polskie Towarzystwo Zootechniczne, Warszawa 2022, 181-196. 19. **Simpson A., Kubicki M.**, 1998 – Ochrona środowiska w przemyśle mięsnym. FAPA. Warszawa, 42-45. 20. **Staroń A., Kowalski Z., Banach M., Wzorek Z.**, 2010 – Sposoby termicznej utylizacji odpadów z przemysłu mięsnego. Czasopismo techniczne Politechnika Krakowska. Kraków, 10, 323-332. 21. Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego | Główny Inspektorat Weterynarii (wetgiw.gov.pl); [Dostęp 23.03.2023]. 22. **Wojdalski J., Drózd B. (red.)**, 2021 – Przetwórstwo rolnospożywcze i biogospodarka. Wybrane zagadnienia inżyneryjno-produkcyjne, biotechniczne, energetyczne i środowiskowe. SGGW, Warszawa, 245-286. 23. **Wojdalski J., Drózd B., Grochowicz J., Magryś A., Ekielski A.**, 2013 – Assessment of energy consumption in a meat-processing plant – a case study. Food and Bioprocess Technology 6.10, 2621-2629. 24. **Wojdalski J., Niżnikowski R., Drózd B.**, 2023 – Energetyczne i środowiskowe aspekty pracy zakładu przemysłu mięsnego. Technologie produkcji. Mięśnie – Technologie, 2022/2023 – zima, 70-73. ISSN 2300-5904. 25. **Xue L., Prass N., Gollnow S., Davis J., Scherhauser S., Östergren K., Cheng S., Liu G.**, 2019 – Efficiency and carbon footprint of the German meat supply chain. Environmental Science & Technology 53(9): 5133-5142. 26. www.gdansk.wiw.gov.pl/uboczne-produkty; [Dostęp 23.03.2023]. 27. https://www.goodvalley.com/pl/OUR_PRODUCTS | Goodvalley; [Dostęp 23.03.2023]. 28. https://www.ekoportal.gov.pl/fileadmin/Ekoportal/Pozwolenia_zintegrowane/BREF/7_Dokument_referencyjny_BREF_Rzeznie.pdf [Dostęp: 05.04.2023]. 29. <https://lista-zum.ios.edu.pl/>; [Dostęp: 11.04.2023]. 30. <https://polskiemieso.pl/> [Dostęp: 14.03.2024]

XVIII Forum Zootechniczno- -Weterynaryjne w Poznaniu

Kontynuując inicjatywę prof. dr. hab. Zbigniewa Sobka, już pod nowymi rządami prof. dr. hab. Adama Cieślaka zorganizowano XVIII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne. Głównym tematem tegorocznego sympozjum były rozważania na temat „Rozrodu zwierząt w dobie selekcji

genomowej”. Temat wzbudził ogromne zainteresowanie, a na tegoroczne forum zarejestrowało się ponad 300 uczestników.

XVIII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne zostało objęte Patronatem Honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Głównego Lekarza Weterynarii, Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Prezydenta Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Hodowców Koni oraz Dziekana Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Niezmiennie wspierała nas prasa branżowa, Przegląd Hodowlany oraz Animal Science and Genetics, oraz Top Agrar, Hodow-

ca i Jeździec, Wieści Rolnicze, wiescirolnicze.pl oraz megavet.eu.

Tegoroczne Forum nie odbyłoby się bez wsparcia licznych sponsorów. Bardzo dziękujemy firmom Lely, Cargill, Alta, Lira, Gospodarstwu Rolnemu Długie Stare, Gospodarstwu Baborówko, Feed Expert, Jfarm, Josera, Lucta, Vet Service, Wielkopolskiemu Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu, JHJ, John Deere, Zeiss, Smart Feed, Polmass, Thermo Fisher, Barbatus, Taso-mix, Nutrex, wfirma, Spółdzielniom Mleczarskim Łowicz, Września, Gostyń, Koło, Mleczarni Udziałowców w Strzałkowie, Sery pleśniowe – Lazur, Ceko – sery z Goliszewa, Rolniczemu Gospodarstwu Doświadczalnemu Swadzim oraz „Chronimy Rasy Rodzime” – Złotnicka Pstra za umożliwienie Forum i zapewnienie właściwej oprawy.

W 2024 roku powróciliśmy do tradycji organizacji warsztatów. Dzięki uprzejmości prezesa Piotra Reimera oraz głównego hodowcy Piotra Glapy, w dniu 18 kwietnia 2024 r. osoby zainteresowane rozrodem i hodowlą bydła zaproszono do Gospodarstwa Rolnego Długie Stare. Warsztaty prowadzili przedstawiciele firm Lely, Cargill, Alta, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu oraz pracownicy Gospodarstwa Długie Stare w oborze w Niechłodzie, oraz Trzebinach. Z kolei w Gospodarstwie Baborówko, dzięki uprzejmości Państwa Krystyny i Henryka Świącickich, odbyły się warsztaty dotyczące hodowli i rozrodu koni. Pan Henryk Świącicki omawiał aktualne tematy związane z hodowlą i rozrodem koni, natomiast pan Paweł Warszawski (Reprezentant Polski WKKW) przedstawił temat: „Dobrostan a jeździec – na co warto zwrócić uwagę?”. Tuż przed dyskusją panelową, Firma Josera poruszyła tematykę związaną z problemami oddechowymi koni.

W kolejnym dniu, w salach wykładowych Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawiono wykłady prezentujące najnowsze osiągnięcia naukowe i praktyczne z zakresu rozrodu bydła i koni. Połączenie praktycznego i naukowego spojrzenia umożliwiło pełną analizę obecnego stanu wiedzy oraz wyznaczenie kierunków dalszego rozwoju.

Przewodniczący, prof. dr hab. Adam Cieślak, przywitał uczestników. Konferencję otworzyli JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz oraz Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, prof. dr hab. Małgorzata Szumacher. Organizatorzy Forum podziękowali prof. dr hab. Zbigniewowi Sobkowi, wieloletniemu Przewodniczącemu Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, za jego wkład w rozwój współpracy zootechniczno-weterynaryjnej.

Obrady plenarne rozpoczęły się wykładem prof. Katrien Smits pt.: „OPU-ICSI in the horse: results, applications and limitations; Technika OPU-ICSI w rozrodzie koni: wyniki, aspekty aplikacyjne, ograniczenia”. Profesor Jan Grajewski, reprezentujący Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, przybliżył tematykę miko-

toksyn i mikotoksykoz u bydła i koni, natomiast możliwości poprawy rozrodu krów metodami żywieniowymi przedstawił prof. Zygmunt Kowalski. Wykład prof. Rolanda Kozdrowskiego odpowiedział na pytanie „Dlaczego nie każda klacz może być z sukcesem wykorzystana w technikach wspomaganego rozrodu?”, a dr Arkadiusz Michałak zakończył sesję plenarną wykładem pt.: „Wpływ NNKT omega-3 na poprawę rozrodu zwierząt”.

Po zakończeniu obrad odbyły się prelekcje oraz dyskusje w dwóch sekcjach: bydła, oraz koni.

W sekcji bydła zaprezentowano następujące wykłady:

„Rozród i genetyka – naczynia połączone we wspólnych programach hodowlanych bydła mlecznego” – prof. dr hab. Tomasz Strabel – Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt UP w Poznaniu;

„Szanse i wyzwania w rozrodzie bydła okiem hodowcy” – dr Mariusz Meller SK Dobrzyniewo;

„Poprawa płodności krów w dobie selekcji genomowej” – dr hab. Sebastian Mucha CGen, PFHBiPM;

„Biotechniki wspomagające potencjał rozrodczy samicy (ET, OPU) – aspekty embriologiczne i weterynaryjne” – prof. dr hab. Dorota Cieślak, lek. wet. Robert Popławski, Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt UP w Poznaniu/Przychodnia weterynaryjna Popławscy;

„Najczęstsze patologie układu rozrodczego krów” – lek. wet. Michał Barczykowski, Centrum Zdrowia i Rozrodu Zwierząt, Radziejów.

W sekcji konie zaprezentowano następujące prelekcje:

„Praktyczne zastosowanie OPU w hodowli koni/The practical application of OPU to horse breeding” – prof. dr. Katrien Smits, dr Jan Govaere, Katedra Chorób Wewnętrznych, Medycyny Rozrodu i Populacji, Uniwersytet w Gent.

„Nowoczesne biotechniki stosowane w rozrodzie koni” – dr n. wet. Anna Grabowska, Anawet Sp. z o.o., Kalisz

„Genetyczna architektura cech związanych z rozrodem koni” – dr hab. Jakub Cieślak, Pracownia Hodowli Koni UP w Poznaniu.

„Nowe zasady w handlu i obrocie materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu koni – wymóg czy fanaberia UE” – mgr Magdalena Borowiak, Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt (KCHZ).

„Rozwiązania naukowe w zakresie rozrodu zwierząt” – dr Maciej Orsztynowicz, Thermo Fisher Scientific.

Sponsorzy Forum przedstawili najnowsze rozwiązania w omawianych obszarach, natomiast mleczarnie z naszego regionu zaprezentowały swoje produkty. Z wielką dumą zaprezentowaliśmy sery pochodzące z Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Swadzim należącego do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Na stołach zagościły także produkty ze świni złotnickiej pstrej, której Księgi Hodowlane prowadzone są przez specjalistów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach naszego Uniwersytetu.

XVIII Forum w liczbach prezentuje się imponująco. W warsztatach z tematyki dotyczącej bydła uczestniczyły 142 osoby, natomiast w warsztatach w Baborówku 37 osób. Wykładów plenarnych wysłuchało 276 osób.

Fot. Uczestnicy forum podczas warsztatów terenowych – Ferma krów Niechlód (fot. O. Baryza)

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w XVIII Forum Zootechniczno-Weterynaryjnym pod hasłem „Rozród zwierząt w dobie selekcji genomowej”. Dziękujemy naszym prelegentom, patronom honorowym, patronom medialnym oraz gospodarstwom, w których mo-

gliśmy przeprowadzić interesujące warsztaty. Dziękujemy raz jeszcze sponsorom. Liczymy na Państwa obecność za rok!

Joanna Składanowska-Baryza, Adam Cieślak

Dobiegają końca przygotowania do XXVII Warsztatów Zootechnicznych

Instytut Nauk
o Zwierzętach

pt.: „Transfer osiągnięć technologicznych i naukowych do praktyki rolniczej”

Informujemy, iż tegoroczne Warsztaty Zootechniczne odbędą się w dniach 28-30 czerwca 2024 r. na terenie gospodarstwa Lauks we wsi Rumian i gospodarstwa agroturystycznego „Dylewianka” we wsi Wysoka Wieś (gmina Rybno, woj. warmińsko-mazurskie).

Uprzejmie prosimy o przesyłanie zgłoszeń uczestnictwa z podaniem afiliacji i danych kontaktowych oraz z potwierdzeniem wniesienia opłaty w wysokości 250 zł (format pdf) za udział w konferencji na numer konta 09 1240 1112 1111 0010 9995 8120 Bank Pekao SA z dopiskiem *opłata konferencyjna i imię i nazwisko*, referatów oraz e-posterów ze streszczeniami do 15 czerwca br. na adres e-mail sekretarza Warszawskiego Koła PTZ: iwona_lasocka@sggw.edu.pl

Opłata za konferencję zawiera koszty transportu, spotkania integracyjnego, wynajęcia sali. Dojazd i zakwaterowanie proszę o zorganizowanie we własnym zakresie w hotelach w miejscowości Lubawa.

Więcej informacji na stronie: http://kw-ptz.pl/index.php?p=1_13_Warsztaty

**Przewodnicząca Komitetu Naukowo-Organizacyjnego XXVII Warsztatów Zootechnicznych
Przewodnicząca Warszawskiego Koła PTZ
Prof. dr hab. Beata Kuczyńska**